

ALKOHOL

Alkohol je zlegalizovaná droga, která je podle vědců z britského nezávislého vědeckého výboru pro drogy (ISCD) a odborného poradce z evropského monitorovacího střediska pro drogy a drogovou závislost (EMCDDA) třikrát škodlivější, nežli například kokain a tabák.

Základní informace o konzumaci alkoholu podle WHO a dalších zdrojů:¹

- Užívání alkoholu vede ke smrti více jak 2 500 000 osob každý rok.
- 320 000 mladých lidí, ve věku mezi 15 a 29 lety, zemřelo minulý rok v souvislosti s konzumováním alkoholu.
- Alkohol je na světě třetí největší rizikový faktor předčasné úmrtnosti, invalidity a ztráty zdraví.
- Alkohol je spojen s velmi vážnými sociálními problémy společnosti, jako je například násilí, sebevraždy, smrtelné úrazy, zločin jako takový, zneužívání a zanedbávání dětí, a také špatné fyzické a psychické zdraví.
- Konzumace alkoholu vede také ke snížení produktivity a absenci lidí na pracovištích, ale také ke zvýšení nezaměstnanosti.
- Alkohol zvyšuje riziko vzniku rakoviny dutiny ústní a hltanu, jícnu, žaludku, tlustého střeva, konečníku, jater, ale také vede k srdečním potížím či mrtvicím.
- Ekonomická zátěž 2 – 3 % HDP, která se může v praxi vyšplhat až na dvojnásobek (včetně ztrát z produktivity práce apod.)

KONZUMACE LITRŮ ALKOHOLU VE VYBRANÝCH ZEMÍCH (LITRY NA OBYVATELE)

	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010
Austrálie	10,3	10,3	10,6	10,6	10,4	10,3	..
Rakousko	12,5	12,6	12,9	12,9	12,4	12,2	..
Belgie	9,8	9,7	9,7	11,2	10,8	..	..
Kanada	7,8	7,8	8,0	8,1	8,2	8,2	8,2
ČR	11,5	12,0	11,9	12,1	12,1	12,1	11,4
Dánsko	12,8	12,7	12,2	12,1	10,9	10,1	10,3
Estonsko	12,7	13,1	13,4	14,8	14,2	11,9	11,4
Finsko	9,9	10,0	10,1	10,4	10,3	10,0	9,7
Francie	13,0	12,7	12,9	12,7	12,3	12,3	12,0
Německo	11,8	12,2	12,4	12,1	12,0	11,7	..
Řecko	8,9	9,2	8,8	9,0	9,3	8,2	..
Maďarsko	13,2	13,0	13,2	12,6	11,8	11,5	..
Irsko	13,6	13,4	13,4	13,4	12,4	11,3	11,9
Itálie	8,3	8,0	7,8	7,8	7,4	6,9	..
Japonsko	8,2	8,5	7,9	7,7	7,5	7,4	7,3
Korea	9,3	9,0	9,2	9,3	9,5	8,9	9,0
Lucembursko	17,7	17,7	16,3	16,2	16,5	15,3	..
Nizozemsko	9,6	9,6	9,6	9,6	9,7	9,4	..
Nový Zéland	9,1	9,3	9,3	9,2	9,5	9,3	9,6
Norsko	6,2	6,4	6,5	6,6	6,8	6,7	6,6
Polsko	9,2	9,1	9,9	10,3	10,8	10,2	10,1
Portugalsko	12,3	12,2	11,9	11,4	..	..	..
Slovensko	10,1	11,0	10,6	10,7	11,2	10,7	..
Slovinsko	13,5	10,3	12,2	11,0	10,9	10,5	10,3
Španělsko	10,4	10,0	10,0	12,2	12,0	11,4	..
Švédsko	6,5	6,6	6,9	6,9	6,9	7,3	7,3
Švýcarsko	10,7	10,1	10,2	10,4	10,2	10,1	10,0
Turecko	1,4	1,3	1,2	1,3	1,5	1,5	1,5
V. Británie	11,5	11,4	11,0	11,2	10,8	10,2	10,2
USA	8,4	8,4	8,6	8,7	8,8	8,7	..

http://www.oecd-ilibrary.org/social-issues-migration-health/alcohol-consumption_alcoholcons-table-en

¹http://www.who.int/substance_abuse/facts/alcohol/en/index.html,
http://www.euro.who.int/_data/assets/pdf_file/0003/160680/e96457.pdf

VÝZKUM VEŘEJNÉHO MÍNĚNÍ (EUROBAROMETR)²

- 77 % respondentů si myslí, že reklama na alkohol zaměřená na mladé lidi by měl být zakázána v celé EU.
- 79 % podporuje reklamní varování na lahvích zaměřené na těhotné ženy a řidiče.
- 82 % podporuje umístění reklamních varování na alkoholické nápoje/lahve.
- 89 % občanů EU souhlasí, že alkohol může vést k nežádoucím sociálním důsledkům, jako je například pouliční násilí (96 %), rodinné/manželské problémy nebo ztráta produktivity při práci (oba 94 %).
- 97 % respondentů věří, že alkohol může přispět k onemocnění jater, ale pouze 67 % jsou si vědomi rizika vzniku rakoviny.

PRODEJ ALKOHOLU VE ŠVÉDSKU

Ve Švédsku funguje systém, který umožňuje zakoupit nápoje do 3,5 % alkoholu v běžných prodejnách. Pro alkohol nad tuto míru jsou zřízeny vládou vlastněné řetězce prodejen, které nesou název Systembolaget, jež vznikly v roce 1955.

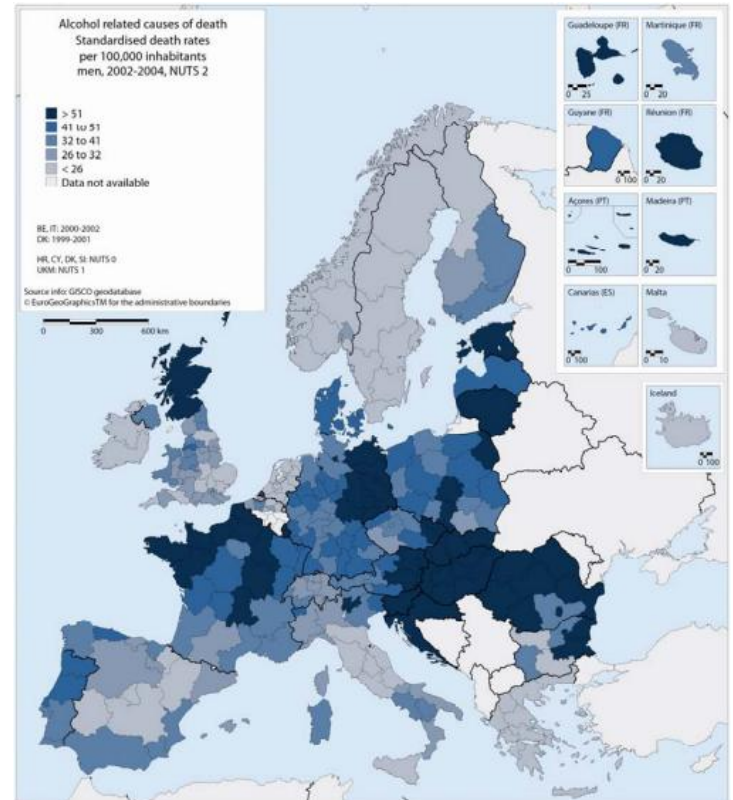
Systembolaget prodává alkoholické nápoje pouze v jasně daných časových intervalech (Po-Pá 9:00 - 18:00, v sobotu od 10:00 do 15:00 hod). Dále je ve Švédsku omezen marketing alkoholických nápojů a například prodejny Systembolaget nemohou propagovat výrobky pro zvýšení prodeje. Prodej alkoholických nápojů je umožněn pouze osobám ve věku 20 let a starším. V barech a restauracích je věková hranice nastavena na 18 let.

Dalším specifikem Švédska je vyšší DPH na veškerý alkohol, která činí 25 %, oproti 12 % DPH za potraviny, platby v restauracích či 6 % dani za knihy, hudebniny či sportovní a kulturní akce. Dále je alkohol zdaněn podle každého procenta alkoholu v nápoji.

Prodej alkoholu není založen na dosažení zisku ani prodeje maximálně možného množství. Proto například v tomto systému není možné zakoupit

zlevněné zboží, či možnost využít množstevních slev. Systém slouží převážně k ochraně veřejného zdraví a blahobytu společnosti, ale také k omezení škodlivých účinků alkoholu.

MAPA ÚMRTNOSTI SOUVISEJÍCÍ S KONZUMACÍ ALKOHOLU

http://epp.eurostat.ec.europa.eu/cache/ITY_OFFPUB/KS-SF-09-067/EN/KS-SF-09-067-EN.PDF

FAKTORY VEDOUcí KE SNÍŽENÍ KONZUMACE ALKOHOLU

- Regulace marketingu
- Větší informovanost o následcích konzumace alkoholických nápojů (prevence)
- Monopol státu na prodej alkoholických nápojů → zvýšení daně na jednotky alkoholu v nápojích → omezení doby prodeje a snížení hustoty prodejen
- Zvýšení věkové hranice pro konzumaci alkoholu
- Umístění varovných štítků na lahve či plechovky
- Zvýšení kontrol řidičů

ZDROJE: www.who.int, <http://www.systembolaget.se>, http://www.euro.who.int/_data/assets/pdf_file/0003/160680/e96457.pdf, www.oecd.org, www.europa.eu, http://www.who.int/substance_abuse/facts/alcohol/en/index.html

²http://ec.europa.eu/public_opinion/archives/ebs/ebs_331_en.pdf